

رمضان؛ ماه «خورشید» شدن ستاره‌های بی‌نشان

شهرت دیرینه تبریزی‌ها به خاطر پرچمداری و پیشتازی در برگزاری مراسم‌های عبادی، معنوی و اخلاقی و به ویژه احیای سنت‌های دینی و مذهبی بوده و هست.

شهرت دیرینه تبریزی‌ها به خاطر پرچمداری و پیشتازی در برگزاری مراسم‌های عبادی، معنوی و اخلاقی و به ویژه احیای سنت‌های دینی و مذهبی بوده و هست.

به گزارش خبرگزاری فارس از تبریز، خدا می‌داند، چه رموزی در ماه مبارک رمضان است، که هر ساله در این ماه مبارک، بیش از یک و نیم میلیارد نفر مسلمان را با آیین‌ها و فرهنگ‌های مختلف از سراسر جهان، دور سفره ضیافت خداوند گرد هم می‌آورد.

از این حیث بی‌شک، در این ایام شگفت‌انگیز مسلمانان سراسر جهان در هر گوشه‌ای از دنیا، ماه رمضان را با برگزاری آیین‌ها، مراسم‌ها و برنامه‌های مختلف، جلوه‌های حس انسان دوستانه، احساس همدردی، محبت، همدلی، امور نیک و خیر رفتاری اخلاقی خویش را به هم‌نوعان خود به شیوه‌های مختلف به نمایش می‌گذارند. در کشورمان ایران عزیز نیز و به ویژه در آذربایجان و در شهر اولین‌ها، در این زمینه آیین‌های سنتی و زیبایی معنوی ویژه‌ای برگزار می‌شود.

از این رو، در این گزارش به بخشی از زیبایی‌های حرکت و حس انسان دوستانه آذربایجانی‌ها و به شهروندان تبریزی در ماه رمضان در نخستین پایتخت تشیع جهان اسلام می‌پردازیم که این روزها در تب و تاب ضیافت الهی است.

****هیچ کس سزاوار گرسنگی نیست***

البته این نکته را نیز نباید از نظر دور داشت و آن اینکه، آذربایجانی‌ها و به خصوص تبریزی‌ها، از گذشته تا به امروز در برگزاری آیین‌های معنوی و سنتی و عشق به اهل بیت (ع)، شهره خاص و عام بوده و هستند و هنوز هم این ارادت افتخار مردم این دیار است، که به پاس خدمات ارزنده و ارادت بی‌شائبه مردم این دیار به اهل بیت (ع) تبریز، شهر اولین‌ها به عنوان نخستین پایتخت تشیع در جهان اسلام به ثبت میراث معنوی رسیده و به همین نام در منطقه و جهان شناخته می‌شود.

در واقع، اوج این عظمت را می‌توان در شب قدر مشاهده کرد که قرآن آن را برتر و بهتر از هزار ماه دانسته است، رسول خدا(ص)، هم در خصوص اهمیت این ماه می‌فرماید: «... اگر بنده ویژگی‌ها و امتیازات ماه رمضان را می‌دانست، دوست می‌داشت رمضان یک سال باشد»، از این رو شناخت اهمیت و ارزش این ماه برای برگزاری آیین‌های زیبایی معنوی و عبادی در راستای آمادگی روحی انسان‌ها بسیار ضروری است.

***در تراز خط امام علی (ع)**

همان طور که گفته شد، شهرت دیرینه تبریزی‌ها به خاطر پرچمداری و پیشتازی در برگزاری مراسم‌های عبادی، معنوی و اخلاقی و به ویژه احیای سنت‌های دینی و مذهبی بوده است، بنابراین، با این ویژگی‌ها و ظرفیت‌هایی که امروزه در شهر اولین‌ها هست، به طور یقین مشخص می‌شود، برپایی این آیین‌های مختلف دینی و مذهبی در شهر اولین‌ها هم به نوعی یادآور احیا و بازآفرینی نقش و جایگاه تبریز به عنوان نخستین پایتخت تشیع در جهان اسلام را نشان می‌دهد، که در طول ادوار مختلف این سرزمین، پرچمدار مهد تبلیغ و ترویج فرهنگ و افکار اسلام ناب محمدی به سراسر منطقه و جهان بوده است.

*** رمضان؛ شکوه جلوه کرامت انسانی نسبت به هم‌نوع خویش**

به هر حال، یکی از حکمت‌های روزه برقرار ساختن مساوات در بین ثروتمندان و فقرا است، که در این زمینه طرح‌ها و برنامه‌های مختلفی در استان آذربایجان شرقی و به ویژه در تبریز برگزار می‌شود که از جمله اینها می‌توان به جشن گلریزان، اطعام و افطار نیازمندان، اجرای طرح‌های اکرام ایتام، محسنین، مفتاح الجنه، کوثر، شفا، رضوان، همیان مولا، طاها، بازارچه خیریه و ... اشاره کرد.

****«جشن گلریزان»****

یکی از آیین‌های بسیار پسندیده، خوب و زیبا آذربایجانی‌ها، برگزاری «جشن گلریزان» برای کمک به آزادی زندانیان جرایم

غیرعمد است، که امسال نیز دوازدهمین دوره آن با کمک‌های مردم تبریز به میزان 20 میلیارد ریال، حدود 80 نفر از زندانیان جرائم غیرعمد استان آزاد می‌شوند، که تعهد استان آزادی 148 زندانی غیرعمد است. بر همین اساس هم پارسال با 34 میلیارد ریال کمک‌های جمع‌آوری شده در جشن گلریزان 245 نفر آزاد شدند.

در حقیقت آیین گلریزان بخشی از تاریخ بزرگ ایرانیان است، که از دیرباز بر اساس تکریم و نوع‌دوستی خود همواره بر این آیین همت گماشته‌اند، ولی به نظر می‌آید، این آیین زیبا و نوع دوستی بیشتر در ماه مبارک رمضان به اجرا در می‌آید که در این جشن، گرفتن دست مستمندان و اقتدا به حضرت علی بن ابیطالب (ع) نخستین امام شیعیان برای افراد نیازمند کمک، پول و سایر مایحتاج جمع می‌شود.

****«اکرام ایتام»****

بدین گونه، با این اوصاف برگزاری طرحی با نام «اکرام ایتام» یکی دیگر از صحنه‌های معنوی و عاطفی مردم ایران و به ویژه افتخار آذری‌ها در ماه رمضان است. این آیین مختص کودکانی است که پدر خود را از دست داده‌اند، در این طرح هر حامی می‌تواند، برای هر یتیم نیازمند در هر ماه مبلغی به عنوان کمک هزینه پرداخت کند، با این وجود، بنابر آخرین آمار منتشر شده از سوی کمیته امداد امام خمینی در استان آذربایجان شرقی، حدود 6 هزار یتیم تحت پوشش حمایتی 30 هزار حامی است، که در این زمینه در سال گذشته ماه مبارک رمضان، حدود 165 میلیارد ریال از این طریق کمک مالی و غیرنقدی جمع‌آوری و در بین ایتام توزیع شده است.

****«حساب آتیه فرزندان یتیم»****

یکی دیگر از برنامه‌های ویژه ماه مبارک رمضان که در کنار اکرام ایتام در سراسر کشورمان مطرح می‌شود، افتتاح «حساب آتیه فرزندان یتیم» است. در این طرح حمایت‌های مالی خیران و نیکوکاران به سمت تامین نیاز آتی فرزندان یتیم و رفع دغدغه‌های آینده آنان از جمله اشتغال و ازدواج سوق داده می‌شود، که بر اساس اعلام دستگاه ذیربط، حدود 2 هزار نفر از ایتام نیز تحت پوشش بیمه آتیه در قالب طرح طاهای آذربایجان شرقی قرار دارند.

****«طرح محسنین»****

از سوی دیگر، در کنار اجرای این طرح‌ها، که به نوعی برای حفظ حرمت و کرامت انسان‌های نیازمند به اجرا در می‌آید، تا اینکه نیاز محرومان بدست همو‌عانشان و به قصد قرب و رضایت پروردگار مرتفع شود. در همین زمینه طرح دیگری به نام « طرح محسنین» در برخی از استان‌ها و به خصوص در استان آذربایجان شرقی به اجرا در می‌آید، این طرح به نظر می‌آید حدود سه است، که آغاز شده و بر اساس آمار حدود 10 هزار نفر از مددجویان حامی دارند.

خانواده مشمول این طرح، آن دسته از خانواده‌های نیازمندی که سرپرست خانواده دارای بیماری صعب‌العلاج، از کارافتاده، زندانی و یا فاقد سرپرست است. این طرح هم به منظور کسب رضای الهی، عمل به سیره نبوی و احیای فرهنگ دستگیری و کمک به نیازمندان صورت می‌گیرد.

****«همیان مولا»****

اجرای طرح «همیان مولا»، یکی از دیگر آیین‌های مذهبی این ایام در شهر اولین‌هاست که با هدف احیای شب‌گردی‌های حضرت علی (ع) به منظور رساندن اطعام به فقرا و ایتام اجرا می‌شود، این طرح شامل جمع‌آوری مواد غذایی در کیسه‌ها و بسته‌های ویژه، برای رساندن آن به افراد نیازمند است.

****«طرح مفتاح الجنه»****

برگزاری «طرح مفتاح الجنه»، از دیگر طرح‌های معنوی و زیبایی ماه مبارک رمضان برای رسیدگی به افراد نیازمند است، که سرکشی و هم‌نشینی با خانواده نیازمندان و دلجویی از این خانواده‌ها از اهداف این آیین است که در راستای سیره بزرگان دین در پایتخت تشیع جهان اسلام اجرا می‌شود. در طرح مفتاح الجنه، مردم و حامیان با هماهنگی کمیته امداد امام خمینی، از منازل مددجویان بازدید و تمام جوانب زندگی آنان را از نزدیک مشاهده و در صورت علاقه به آنان کمک می‌کنند.

****«طرح کوثر»، «شفا» و «رضوان»****

با این وجود، اجرای «طرح کوثر»، «شفا» و «رضوان» از دیگر مراسم‌های زیبا، حرکت انسان دوستانه و دوست داشتنی خداوند متعال است، که همیشه و در همه حال از بندگان خود می‌خواهد، این اعمال نیک، خیر و انسان دوستانه را به قصد تقرب به خدا و برای رستگاری و سعادت دنیا و آخرت انجام دهند.

بر همین اساس نیز در طرح کوثر مردم و حامیان به منظور اجرای سنت حسنه ازدواج، با مساعدت‌های نقدی و یا تهیه جهیزیه به دختران دم بخت افراد نیازمند کمک می‌کنند، و در طرح شفا نیز مساعدت‌های خود را به صورت مستقیم به نیازمندان بیمار پرداخت می‌نمایند و اجرای طرح رضوان، هم به منظور تامین مسکن برای خانواده‌های نیازمند فاقد مسکن صورت می‌گیرد.

در کنار این عوامل نکته مهم دیگر این است که به نوعی همه لحظه‌های ماه رمضان زیبا و دوست داشتنی است، و لذت بخش تر آنکه در این ایام به تبعیت از دستورات الهی و معصومین علیهم السلام در خدمت و کمک به نیازمندان و محرومان جامعه باشید، که به یقین این عمل بهترین نوع عبادت و تمرین برای بندگی خدا است.

****پله پله تا ستاره شدن**

در هر صورت رمضان ماه، جشن بندگی، ماه مهمانی خدا، ماه ذکر و تسبیح، ماه آمرزش و رحمت، ماه ضیافت عشق، ماه مهربانی و مهرورزی، ماه از اسارت خویش در آمدن، ماه کمک به مستمندان، ماه شهادت، ماه قدر و تقدیر، ماه دعا و مناجات عبد با معبود، ماهی برای بخشش و در نهایت فصلی برای آغاز دیگر است. پس بیاید، همگان از این فرصت‌های نورانی، معنوی و زیبای ماه رمضان به بهترین شکل برای عاقبت به خیری همدیگر استفاده کنیم.

***اینجاست شهر اولین‌ها نخستین «شهر بدون گدا»**

حال آنچه در این زمینه اهمیت دارد اینکه، مردم آذربایجان و به ویژه تبریزی‌ها در طول تاریخ کشورمان نشان دادند که همیشه و در همه حال در امور مختلف و به خصوص در انجام کارهای عام‌المنفعه، خیر و کمک به نیازمندان و محرومان جامعه همواره پیشگام و پیشتاز بوده‌اند و در واقع این قابلیت و ظرفیت در بین آنان است که اگر بخواهند کاری را انجام دهند با پشتکار، همت، غیرت و سختگیری خاص تا آخر خط می‌روند که نمود بارز آن همان لقب‌های چون «شهر بدون گدا و شهر اولین‌ها» است.

نگارنده: موسی کاظم‌زاده